

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректорка

Гетяна ПИСАРЕНКО

« 22 »

2023р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

Розглянуто на засіданні

Вченої ради ЗФУУ

протокол № 1 від «22» 09 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Зігмунд Фройд Університет Україна (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти» № 1187 від 30.12.2015 р. (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365), Положення про організацію освітнього процесу у Зігмунд Фройд Університет Україна, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Зігмунд Фройд Університет Україна, Листа МОНУ № 1/9-434т від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення».

Метою Положення є унормування структури робочої програми навчальної дисципліни, її змісту, результатів навчання та критеріїв їх оцінювання.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (далі - робоча програма) - нормативний документ Зігмунд Фройд Університет Україна (далі - Університет), який визначає мету, завдання, компетентності та програмні результати навчання, загальний зміст навчальної дисципліни, послідовність та обсяг окремих змістових частин, форми й засоби навчальної роботи, поточного й підсумкового контролю, порядок та критерії оцінювання результатів навчання.

1.3. Робоча програма призначена для:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом навчальної дисципліни, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання;
- встановлення відповідності змісту освіти освітній (освітньо-професійній) програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих під час навчання за іншими освітніми програмами у Університеті чи в інших закладах вищої освіти, у неформальній та/або інформальній освіті.

1.4. Робоча програма розробляється для кожної навчальної дисципліни на основі освітньої (освітньо-професійної) програми та навчального плану, за якими здійснюється підготовка фахівців у Університеті.

Для здобувачів однієї спеціальності (освітньо-професійної програми) різних форм навчання (денна, заочна) розробляється одна робоча програма. У такому разі в робочій програмі вказується встановлений для відповідних форм навчання розподіл обсягу годин на аудиторну і самостійну роботу, описується відповідний порядок оцінювання результатів навчання.

За рішенням кафедри робоча програма може розроблятися для всієї навчальної дисципліни або для окремих її структурно-змістових частин (на семестр, навчальний рік тощо).

1.5. Робоча програма укладається українською мовою.

1.6. Робоча програма є основою для розроблення різних видів навчально- методичних матеріалів (посібників, рекомендацій, методичних вказівок, конспектів лекцій, блоків тестів, індивідуальних завдань тощо), що забезпечують вивчення навчальної дисципліни.

1.7. Паперовий примірник робочої програми зберігається на кафедрі, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, до завершення навчання здобувачів вищої освіти за освітньою (освітньо-професійною) програмою.

1.8. Робоча програма оприлюднюється в електронному вигляді на офіційній вебсторінці кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, у відповідній рубриці на офіційному сайті Університету.

1.9. Відповідальність за розроблення та затвердження належним чином робочих програм покладається на завідувачів кафедр.

2. Порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Робочі програми розробляються з усіх обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної) програми провідними викладачами (зазвичай, професорами, доцентами) кафедр, які забезпечують викладання навчальних дисциплін.

2.2. Робоча програма укладається за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення.

2.3. Робоча програма розробляється та затверджується до початку навчального року (семестру), у якому починається вивчення навчальної дисципліни.

2.4. Робоча програма розглядається і схвалюється на засіданні кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни що фіксується у протоколах засідання. Після схвалення подається на перевірку до навчально - методичного відділу (НМВ).

2.5. Навчально-методичний відділ перевіряє відповідність робочої програми освітнім програмам, навчальним планам, нормативним документам Університету, зокрема вимогам цього Положення, та правильність оформлення.

2.6. Робоча програма розглядається та затверджується деканом факультету.

2.7. Робоча програма навчальної дисципліни не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

2.8. Робоча програма підлягають регулярному моніторингу з боку ЦЗЯО та кафедри, яка викладає навчальну дисципліну, та плановому (вибірковому) моніторингу з боку НМВ.

2.9. Перегляд та перезатвердження робочої програми здійснюється після:

– внесення змін до освітньої програми, якщо вони стосуються відповідної навчальної дисципліни;

– внесення змін до навчального плану, якщо вони стосуються відповідної навчальної дисципліни;

– отримання обґрунтованих побажань від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів, виявлених в ході анкетувань, опитувань, зауважень тощо.

2.10. Перегляд робочої програми здійснюється за ініціативою ЦЗЯО або за ініціативою кафедр, які викладають відповідну дисципліну.

2.11. Структура та зміст робочої програми

3.1. Робоча програма містить такі складові:

- Титульний аркуш.
- Загальна інформація.
- Опис навчальної дисципліни.
- Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання.
- Програма навчальної дисципліни.
- Структура навчальної дисципліни.
- Теми лекцій.
- Теми практичних занять.
- Теми лабораторних занять.
- Теми індивідуальних занять.
- Самостійна робота.
- Індивідуальні навчально-дослідні завдання.
- Методи та технології навчання.
- Критерії та методи оцінювання.
- Розподіл балів, які отримують здобувачі.
- Методичне забезпечення.
- Рекомендована література.
- Інформаційні ресурси.

3.2. **Титульний аркуш** містить такі реквізити: назва закладу вищої освіти, факультету, кафедри, гриф затвердження деканом факультету, назву документа, назву навчальної дисципліни, інформацію щодо ступеня вищої освіти, галузі знань, спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), додаткової спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), освітньої (освітньо-професійної) програми, назву міста та року укладання. Якщо робоча програма укладається для окремої структурно-змістової частини навчальної дисципліни, це зазначається біля назви навчальної дисципліни.

3.3. На другій сторінці робочої програми зазначається **загальна інформація**: відомості про розробника(-ів) робочої програми, мова навчання, дати і номери протоколів засідань кафедри, на яких було розглянуто і схвалено робочу програму, підпис, прізвище, ініціали завідувача кафедри.

3.4. **Опис навчальної дисципліни** передбачає подання такої

інформації:

- назва навчальної дисципліни;
- галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація), освітня (освітньо-професійна) програма, ступінь вищої освіти;
- статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова);
- курс підготовки, семестр;
- форма навчання;
- обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, самостійної роботи;
- вид семестрового контролю;
- співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи (%).

3.5. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання.

Для обов'язкових дисциплін тут зазначається місце навчальної дисципліни в освітній (освітньо-професійній) програмі, у структурно-логічній схемі підготовки фахівців (наприклад, які дисципліни мають бути вивчені раніше, які дисципліни будуть вивчатися після цієї дисципліни, які міждисциплінарні зв'язки цієї дисципліни). Зокрема, наводяться визначені освітньою (освітньо-професійною) програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких вивчається ця навчальна дисципліна (з урахуванням матриць відповідностей освітніх програм). У цій частині робочої програми зазначаються також заплановані (очікувані) результати навчання. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх.

3.6. Програма навчальної дисципліни. У цьому розділі подаються назви розділів, назви тем та стислий зміст кожної теми.

3.7. Структура навчальної дисципліни. У табличній формі подається розподіл навчального часу за формами навчання, видами занять, темами.

3.8. Теми лекцій. Теми лекцій подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.9. Теми практичних занять. Теми практичних занять подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.10. Теми лабораторних занять. Теми лабораторних занять подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.11. Теми індивідуальних занять. Подається тематика різних індивідуальних занять із зазначенням обсягу часу аудиторної роботи на їх опрацювання за денною та заочною формами навчання.

3.12. Самостійна робота. Самостійна робота здобувача вищої освіти - це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Самостійна робота має охоплювати всю програму навчальної дисципліни із зазначенням кількості годин, відведених на виконання кожної теми.

Одним із видів самостійної роботи є курсова робота.

Курсова робота є творчим та/або репродуктивним рішенням конкретних завдань щодо об'єктів діяльності майбутнього фахівця (педагогічних, соціальних, лінгвістичних, математичних, природничих проблем тощо), виконане здобувачами вищої освіти самостійно з елементами дослідження під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з цієї та суміжних освітніх компонент компетентностей. Виконується курсова робота протягом семестру відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

3.13. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі - ІНДЗ) - форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. ІНДЗ - це завершена теоретична або практична робота в межах програми навчальної дисципліни, яку здобувачі вищої освіти виконують на основі компетентностей, отриманих в процесі лекцій, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому. У робочій програмі зазначається назва ІНДЗ, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання. Окремо наводиться (за наявності) орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань. При цьому зазначається обсяг часу, відведений на опрацювання кожної з тем і виконання кожного із завдань (на ІНДЗ завдання години відводяться із обсягу самостійної роботи).

3.14. Методи та технології навчання. Стисло описуються методи та технології навчання, що використовуються під час викладання навчальної дисципліни.

3.15. Критерії та методи оцінювання. Описуються критерії і методи поточного і семестрового контролю. Зокрема, поточний контроль може здійснюватися через усне (індивідуальне, групове, фронтальне) опитування, тестування, виконання поточних контрольних (модульних) робіт, захист лабораторних робіт, написання есе, розв'язування задач, практичних завдань,

ситуацій, виступ (презентацію) на практичному занятті, виконання розрахункових чи розрахунково-графічних робіт, проєктів, колоквиум тощо. Вказується вид семестрового контролю: залік, екзамен. На семестровий контроль (залік/екзамен) за рішенням кафедри відводиться від 20 до 30 балів ЄКТС.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів в Університеті (додаток 2).

3.16. Розподіл балів, які отримують здобувачі. У розділі описується система нарахування здобувачам балів ЄКТС за виконання певних видів навчальної діяльності, засвоєння окремих тем, досягнення запланованих результатів навчання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ, за поточні контрольні (модульні) роботи, відповідь на заліку/екзамені тощо. Кількість балів за кожну з тем, за кожен вид роботи тощо визначається розробником робочої програми з урахуванням їх складності, обсягу та значущості в засвоєнні навчальної дисципліни.

Розподіл балів здійснюється з урахуванням вимог Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Зігмунд Фройд Університет Україна, Шкали оцінювання: сто балова, ЄКТС, розширена.

Якщо вивчення дисципліни завершується семестровим контролем у формі заліку /екзамену, визначається:

- мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачу для допуску до заліку/екзамену,
- мінімальна кількість балів, яку здобувачу необхідно набрати на заліку/ екзамені, щоб його відповідь могла бути оцінена позитивно,
- критерії оцінювання відповіді на кожне з питань екзаменаційного білета.

3.17. Методичне забезпечення. Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни у тому числі і тих, що розміщені у відкритому доступі. Також розділ формується за потреби, якщо вивчення навчальної дисципліни передбачає використання, наприклад, спеціалізованого обладнання, роботу у спеціалізованих лабораторіях, застосування певного програмного забезпечення тощо.

Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни можуть визначати викладач та кафедра, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення навчальної дисципліни. Зокрема, це можуть бути авторські матеріали, розроблені викладачем: конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації, збірники ситуаційних завдань (кейсів), приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань,

комп'ютерні презентації, ілюстративні матеріали, каталоги ресурсів тощо.

3.18. Рекомендована література. Наводиться список рекомендованої літератури основної і додаткової. Рекомендовані джерела інформації мають бути у вільному безоплатному доступі для здобувача вищої освіти, зокрема:

- у бібліотеці закладу вищої освіти;
- на електронних ресурсах закладу вищої освіти;
- у визначених в робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
- на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.

Бібліографічна інформація оформлюється згідно з чинними на момент укладання робочої програми Національними стандартами України.

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Рекомендовані джерела інформації мають бути актуальними, сучасними. Списки рекомендованої літератури повинні містити, зазвичай, не менше 50% джерел за останні п'ять-десять років. Основна література містить фундаментальні базові джерела (підручники, посібники), серед яких можуть бути власні розробки укладачів робочої програми (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки тощо). У разі потреби (за відсутності сучасної навчальної літератури) до списку базової літератури можуть бути включені монографії, науково-практичні та інші видання. Додаткова література, зазвичай, призначена для поглибленого вивчення окремих тем, розділів навчальної дисципліни. Це можуть бути довідкові видання, монографії, збірники, публікації у фахових виданнях тощо.

3.19. Інформаційні ресурси. Наводиться список рекомендованих інформаційних ресурсів із мережі Інтернет та інших інформаційних баз.

Викладач може надавати здобувачам вищої освіти посилання на доступну для них наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, у тому числі іноземні та міжнародні, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення розглядається і схвалюється Вченою радою Університету й уводиться в дію наказом ректора Університету.

4.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

4.3. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й схвалюються Вченою радою Університету й уводяться в дію наказом ректора Університету.

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

(назва, факультету)

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Гелена ЛАЗОС

«_____» _____ 20____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ (ВИБІРКОВОЇ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти _____
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

Галузь знань _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

Освітня програма _____
(назва освітньої програми)

Статус дисципліни _____
(обов'язкова / вибіркова)

Мова викладання _____

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота студента (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	36	40	74	150	2

Київ - 20 ____ рік

Робоча програма розроблена на основі ОПП підготовки магістрів галузі 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол №__ від __.__.202__ року)

Розробник(и): _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(посада, науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(посада, науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча програма ухвалена на засіданні кафедри _____
_____. (Протокол №__ від «__» ____ 20__ р.)
(назва кафедри)

Завідувач кафедри: _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми: _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робочу програму розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності
«Психологія» протокол №__ від _____

Керівник групи забезпечення програми _____
(підпис)

Пролонговано:
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), “__” ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), “__” ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), “__” ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), “__” ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 5	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни Обов'язкова Мова навчання українська	
Модулів - 1	Спеціальність – 053 «Психологія» Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 2		Семестр	
			2-й
Загальна кількість кредитів/годин - 5/150		Лекції (год.)	
		36	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 год.;		Практичні(год.)	
	Ступінь вищої освіти - Магістр	70	
		Самостійна робота(год.)	
		44	
		Всього	
		150	
		Вид контролю	
			Екзамен

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання.

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

.....

2.2. Завдання вивчення дисципліни (як приклад)

.....

1.Формування теоретичних знань:

.....

2.Розвиток діагностичних навичок:

.....

3. Формування практичних умінь:

.....

4. Забезпечення професійної етики:

.....

5. Розвиток міждисциплінарної співпраці:

.....

6. Підготовка до науково-дослідної діяльності:

.....

7.Засвоєння навичок кризового консультування:

.....

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни. (як приклад)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК11. Здатність застосовувати основні психологічні технології, процедури і техніки впливу з психокорекційною метою на рівні індивіда, групи, соціуму, а також розв'язання соціальних конфліктів і профілактики кризових станів клієнта.

ФК12. Здатність інтегрувати знання суміжних наук (медицини, соціології, педагогіки тощо) для поглибленого аналізу психологічних явищ і розробки міждисциплінарних рішень.

ФК13. Здатність розробляти та впроваджувати психотехнології супроводу професійної діяльності в різних сферах (освіта, бізнес, медицина, спорт тощо).

ФК14. Здатність розробляти та впроваджувати спеціальні заходи психологічних втручань в сфері ментального здоров'я.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

.....

2.5. Результати навчання (як приклад)

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН12. Застосовувати основні психологічні технології, процедури і техніки впливу з психокорекційною метою на рівні індивіда, групи, соціуму, а також розв'язання соціальних конфліктів і профілактики кризових станів клієнта.

ПРН13. Виявляти та інтегрувати знання з різних дисциплін (медицини, соціології, педагогіки тощо) для аналізу та вирішення професійних завдань, які вимагають міждисциплінарного підходу.

ПРН13. Розробляти та реалізовувати психотехнології супроводу професійної діяльності, адаптуючи їх до потреб конкретних сфер (освіти, бізнесу, медицини, спорту тощо).

ПРН14. Розробляти та впроваджувати спеціальні заходи психологічних втручань в сфері ментального здоров'я.

3. Структура навчальної дисципліни (як приклад)

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології.

Тема 1. Загальна проблематика клінічної психології.

Тема 2. Вікова періодизація. Особливості хвороб та патологічних станів, їх сприйняття на різних етапах життя людини.

Тема 3. Концептуальні підходи до аналізу психопатологічних явищ і феноменів.

Тема 4. Критерії диференціації норми і патології в клінічній психології.

Змістовний модуль 2. Методи дослідження в клінічній психології.

Тема 5. Клінічне інтерв'ю (принципи побудови)

Тема 6. Експериментально-психологічні методи дослідження

Тема 7. Патопсихологічна оцінка порушень когнітивних процесів (пам'ять, увага, сприйняття, мислення)

Тема 8. Патопсихологічна оцінка інтелектуальних порушень

Тема 9. Патопсихологічна оцінка порушень емоційної та вольової сфери

Тема 10. Патопсихологічна оцінка порушень особистісно-психологічної сфери

Тема 11. Нейропсихологічне дослідження порушень мовлення, читання, письма, рахунку

Тема 12. Нейропсихологічне дослідження порушень праксису, схеми тіла, орієнтації у просторі

Тема 13. Нейропсихологічне дослідження слухового сприйняття, стереогнозису, зорового гнозису

Тема 14. Патопсихологічні синдромо-комплекси (регістр-синдроми)

Змістовний модуль 3. Прикладні аспекти клінічної психології у відповідності до МКХ11. Диференційна діагностика та особливості психологічних втручань.

Тема 16. МКХ-11: особливості, структура, нововведення, діагностичні критерії та значення в клінічній практиці

Тема 17. Порушення нейропсихічного розвитку (6A0)

Тема 18. Шизофренія та інші первинні психотичні розлади (6A2)

Тема 19. Кататонія (6A4)

Тема 20. Афективні розлади (6A6)

Тема 21. Розлади, пов'язані з тривогою та страхом (6B0)

Тема 22. Обсесивно-компульсивні та подібні розлади (6B2)

Тема 23. Розлади, що специфічно пов'язані зі стресом (6B24)

Тема 24. Дисоціативні розлади (6B6)

Тема 25. Розлади харчування та харчової поведінки (6B8)

Тема 26. Розлади природних відправлень (6C0)

Тема 27. Розлади тілесних відчуттів та переживань (6C2)

Тема 28. Розлади внаслідок вживання психоактивних речовин та адиктивної поведінки (6C4)

Тема 29. Розлади контролю спонукань (6C7)

Тема 30. Деструктивні та дисоціальні поведінкові розлади (6C9)

Тема 31. Розлади особистості та особистісні риси (6C7)

Тема 32. Парафілійні розлади (6D3)

Тема 33. Імітовані розлади (6D5)

Тема 34. Нейрокогнітивні розлади (6D7)

Тема 35. Психічні та поведінкові розлади, пов'язані з вагітністю, пологами та післяпологовим періодом (6E2)

Тема 36. Психологічні та поведінкові фактори, що впливають на розлади та захворювання, класифіковані в інших розділах (6E4)

Тема 37. Психологічна допомога, методи психологічних втручань у сфері охорони здоров'я

4. Структура залікового кредиту з дисципліни _____

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин				
	денна форма				
	усьо го	у тому числі			Контр. Заходи.
		л.	п. с.	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології.					
Тема 1. Загальна проблематика клінічної психології	2	1	0	1	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 2. Вікова періодизація. Особливості хвороб та патологічних станів, їх сприйняття на різних етапах життя людини.	4	2	0	2	
Тема 3. Концептуальні підходи до аналізу психопатологічних явищ і феноменів	3	1	0	2	
Тема 4. Критерії диференціації норми і патології в клінічній психології	3	1	0	2	
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	<i>12</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	
Змістовний модуль 2. Методи дослідження в клінічній психології					
Тема 5. Клінічне інтерв'ю (принципи побудови).	3,5	1	0,5	2	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 6. Експериментально-психологічні методи дослідження.	3,5	1	0,5	2	
Тема 7. Патопсихологічна оцінка порушень когнітивних процесів (пам'ять, увага, сприйняття, мислення).	7,5	2	1,5	4	
Тема 8. Патопсихологічна оцінка інтелектуальних порушень.	7	2	1	4	

Тема 9. Патопсихологічна оцінка порушень емоційної та вольової сфери.	7	2	1	4	
Тема 10. Патопсихологічна оцінка порушень особистісно-психологічної сфери.	3,5	1	0,5	2	
Тема 11. Нейропсихологічне дослідження порушень мовлення, читання, письма, рахунку.	3,5	1	0,5	2	
Тема 12. Нейропсихологічне дослідження порушень праксису, схеми тіла, орієнтації просторі.	3,5	1	0,5	2	
Тема 13. Нейропсихологічне дослідження слухового сприйняття, стеріогнозису, зорового гнозису.	3,5	1	0,5	2	
Тема 14. Патопсихологічні синдромо-комплекси (регістр-синдроми).	3,5	1	0,5	2	
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	<i>46</i>	<i>13</i>	<i>7</i>	<i>26</i>	
Змістовний модуль 3. Прикладні аспекти клінічної психології у відповідності до МКХ11. Диференційна діагностика та особливості психологічних втручань.					Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 16. МКХ-11 особливості, структура, нововведення, діагностичні критерії та значення в клінічній практиці (Психічні, поведінкові розлади та порушення нейропсихічного розвитку).	2	0,5	0,5	1	
Тема 17. Порушення нейропсихічного розвитку (6A0).	7,5	1,5	3	3	
Тема 18. Шизофренія та інші первинні психотичні розлади (6A2).	7	1	3	3	
Тема 19. Кататонія (6A4).	3	0,5	0,5	2	
Тема 20. Афективні розлади (6A6).	7,5	1,5	3	3	
Тема 21. Розлади, пов'язані з тривогою та страхом (6B0).	4	1	2	1	
Тема 22. Обсесивно-компульсивні та подібні розлади (6B2).	4	1	2	1	
Тема 23. Розлади, що специфічні пов'язані зі стресом (6B24).	5	1	2	2	
Тема 24. Дисоціативні розлади (6B6).	4	1	2	1	
Тема 25. Розлади харчування та харчової поведінки (6B8).	3	1	1	1	
Тема 26. Розлади природних відправлень (6C0).	2	0,5	0,5	1	
Тема 27. Розлади тілесних відчуттів та переживань (6C2).	2	0,5	0,5	1	
Тема 28. Розлади внаслідок вживання психоактивних речовин та адиктивної поведінки (6C4).	5	1	2	2	
Тема 29. Розлади контролю спонукань (6C7).	2	0,5	0,5	1	
Тема 30. Деструктивні та дисоціальні поведінкові розлади (6C9).	3,5	0,5	1	2	
Тема 31. Розлади особистості та особистісні риси (6C7).	6	1	2	3	
Тема 32. Парафілійні розлади (6D3).	2,5	0,5	1	1	

Тема 33. Імітовані розлади (6D5).	2	0,5	0,5	1	
Тема 34. Нейрокогнітивні розлади (6D7).	4,5	0,5	2	2	
Тема 35. Психічні та поведінкові розлади, пов'язані з вагітністю, пологами та післяпологовим періодом (6E2).	2	0,5	0,5	1	
Тема 36. Психологічні та поведінкові фактори, що впливають на розлади та захворювання, класифіковані в інших розділах (6E4).	2	0,5	0,5	1	
Тема 37. Психологічна допомога, методи психологічних втручань у сфері охорони здоров'я.	7,5	1,5	2	4	
Підсумковий контроль.	4		1	3	
<i>Разом за змістовним модулем 3</i>	<i>92</i>	<i>18</i>	<i>33</i>	<i>41</i>	
Усього, годин	150	36	40	74	

5. Тематика практичних та занять з дисципліни _____

Практичне заняття № 1

Тема: _____

Мета: _____

Питання для обговорення:

1. ....
2. ....
3. ....

Практичне заняття № 2

Тема: _____

Мета: _____

Питання для обговорення:

1. ....
2. ....
3. ....

6. Тематика самостійних занять з дисципліни _____

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Клінічне опитування пацієнта, принципи, етапи.	2
2	Кваліфікаційна характеристика клінічного психолога.	2
35	Підготовка до підсумкового контролю	3
Всього		74

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

.....

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни _____ визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	Модуль 5
5%	10%	5%	10%	5%	10%	15%	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Поточне оцінювання	Модульний контроль 3	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (2 занять, 4 теми – 4 оцінки). 2. Модульний контроль 1 проводиться на 4 занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (10 занять, 10 тем – 10 оцінок). 2. Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (38 занять, 22 теми – 22 оцінки). 2. Модульний контроль 3 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 3 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів.		Оцінювання завдань для самостійного опрацювання	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-37
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Мультимедійний проектор	
11	Проекційний екран	
12	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. ....
2. ....
3. ....

Інформаційні ресурси:

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів Університету

Оцінка за шкалами ЄКТС, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково- дослідну роботу.	Високий
В 82-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	Високий
С 75-81 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	Достатній

D 68-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	Задовільний
E 60-67 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	Низький
F _x 35-59 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	Незадовільний
F 1-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

Для прикладу:

Методи оцінювання: увесь перелік письмових, усних та практичних методів, а також проєктів, презентацій, портфоліо тощо, які використовуються для оцінювання успішності здобувача освіти і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, зокрема й індивідуальні навчально-дослідні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквіумів та ін. Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й ІНДЗ, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожну форму визначаються викладачем.

Методи підсумкового оцінювання: усний, письмовий, тестовий залік, екзамен.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у

наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання екзаменів та заліків (підсумкового контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

До загального обсягу годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни, з якої заплановано написання курсової роботи, входить 30 годин самостійної роботи на написання курсової роботи. Вимоги до змісту, обсягу, оформлення курсових робіт, порядку контролю за їх виконанням, підготовки до захисту, критерії оцінювання, а також інші вимоги наводяться у методичних рекомендаціях, які розробляються відповідними кафедрами.